

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

موضوع اقدام پژوهی :

چگونه می توانم به دانش آموزان در انتخاب رشته تحصیلی کمک نمایم؟

www.asebankafinet.ir

پژوهشگاه علمی اسمان

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

فهرست مطالب

۳	چکیده :
۵	مقدمه:
۷	بیان مسئله:
۹	تعریف و توصیف مفاهیم و واژگان:
۱۰	پیشینه علمی تحقیق
۱۳	فرم انتخاب رشته در هدایت تحصیلی یکی از دانش آموزان :
۱۴	جمع آوری اطلاعات (شواهد ۱)
۱۵	استفاده از روش مشاهده مستقیم
۱۵	عوامل موثر در انتخاب رشته
۱۶	بعد از بیان نظرات و بررسی آنان ، پژوهنده نظرات فوق را بدین گونه دسته بندی نمود
۱۶	ب) شاخص های کیفی وضع موجود
۱۷	مصاحبه با هنرجو مصطفی عدالتی رشته تربیت بدنی:
۱۸	تجزیه و تحلیل (شواهد ۲)
۱۸	عوامل بیرونی
۱۹	عوامل درونی
۲۰	عوامل مزاحم در انتخاب رشته مناسب و درست:
۲۱	امکانات و تجهیزات آموزشی مدارس
۲۲	اعتبار بخشی :
۲۳	الگوی تفسیر -روش شش پرسش:
۲۳	نمودار تفصیلی شش پرسش:
۲۵	راه حل های پیشنهادی:
۲۶	منابع:

چکیده :

هدف این پژوهش چگونگی کمک به دانش آموزان جهت انتخاب رشته درست و تعیین عوامل موثر بر رضایت دانش آموزان شاخه نظری دوره متوسطه در انتخاب رشته تحصیلی بوده است. جامعه پژوهشی شامل دانش آموزان پسر سال اول دوره‌ی متوسطه هنرستان دارالفنون است که در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ مشغول به تحصیل بودند. با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای تعداد ۶۰ نفر از آنان به عنوان نمونه انتخاب گردیدند که در پرسشنامه ما مشارکت کردند. به منظور گردآوری داده‌ها از یک پرسشنامه چهار گزینه‌ای شامل ده سوال، به همراه مصاحبه استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی شامل فراوانی و درصد ویژگی‌ها و عوامل موثر در انتخاب رشته را بخوبی برای ما نشان می‌دهد. همچنین نتایج بیانگر وجود ارتباط بین اولویت شغلی آینده و رضایت از انتخاب رشته بوده است. در این پژوهش عوامل موثر بر انتخاب رشته به ترتیب، علاقه شخصی و استعداد، بازار کار و توصیه مشاور و اولیاء بوده.

انتخاب رشته تحصیلی در پایان مقطع تحصیلی اول دبیرستان یکی از دغدغه‌های مهم دانش آموزان و والدین آن‌ها می باشد زیرا انتخاب درست رشته تحصیلی یکی از دلایل موفقیت تحصیلی و شغلی دانش آموزان در آینده می باشد.

دانش آموزان برای انتخاب رشته باید کاملاً آزاد باشند و خودشان شخصلبراساس استعداد و علاقه درونی خودشان تصمیم بگیرند و طوری نباشد که دانش آموزی فقط برای رضایت والدین و یا اطرافیان‌شان رشته خود را انتخاب کند.

در انتخاب رشته در دبیرستان علاقه و میزان پیشرفت درسی و انگیزه خود جوش هر دانش آموز به درس‌های اصلی آن رشته تحصیلی است ، یعنی دانش آموزان از خواندن و مطالعه درس‌های آن رشته شخصل لذت ببرند و احساس تسلط بر آن درس را در خود احساس کنند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

رشته تحصیلی که مورد علاقه افراد نباشد باعث از بین رفتن بسیاری از لذت ها و موفقیت ها در فرد می شود و بسیار اتفاق افتاده است که دانش آموزان فعال و با استعداد به خاطر اینکه رشته تحصیلی مناسبی را در دبیرستان انتخاب نکردند در ادامه تحصیل و یا پیدا کردن شغل مرتبط با رشته خود ناکام ماندند.

شناخت رشته و سپس انتخاب رشته در هنگام انتخاب رشته تحصیلی بسیار مهم و موثر می باشد و والدین ، دانش آموزان ، معلمان ، مشاوران و رسانه ها در شناخت و ارایه رشته های مختلف به دانش آموزان وظیفه سنگینی را بر عهده دارند.

انتخاب رشته تحصیلی در دوره دبیرستان مقدمه ای برای انتخاب شغل می باشد .

پدر و مادر باید رقابت های ناسالم و سلیقه و علاقه ناسالم خود را در انتخاب رشته تحصیلی فرزندشان کنار بگذارند و برای انتخاب رشته تحصیلی فرزندشان شیوه مشارکتی را پیش گیرند و از افراد صاحب نظر بخصوص مشاور مدرسه استفاده کنند و جهت راهنمایی بیشتر ارتباط تنگاتنگی ایجاد کنند.

انتخاب رشته نباید برای دانش آموزان به صورت تحمیلی باشد زیرا باعث عدم رضایت شغلی و ترک تحصیل دانش آموزان می شود. ملاک اصلی در انتخاب رشته نمره ، سلیقه و علاقه دانش آموزان می باشد و والدین نباید رشته ای را به فرزند خود تحمیل کنند چون اگر دانش آموزی به اجبار وارد رشته ای شود در آینده دچار مشکل می شود.

بهترین منبع برای هدایت دانش آموزان به سمت انتخاب رشته مشاوران تحصیلی مدارس هستند که در طول سال با برگزاری آزمون های مختلف علاقه مندی و استعداد افراد را می سنجند. مشاوران تحصیلی نظر دبیران ، نظر والدین و دانش آموزان را سوال می کنند و شناختی که مشاوران تحصیلی از دانش آموزان دارند بهترین ملاک برای هدایت دانش آموزان به سمت انتخاب درست رشته تحصیلی می باشد.

مقدمه:

هر کس در زندگی بارها دست به انتخابهای کوچک و بزرگ بسیاری میزند. در این میان، برخی انتخابها، سرنوشت ساز و تاثیر گذار و برخی دارای اهمیت کمترند. انتخاب یکی از مهمترین فعالیت‌های انسان است. انسان با انتخاب‌های خود مسیر زندگی‌اش را تعیین می‌کند از جمله انتخابهای سرنوشت سازی که در زندگی فرد نقش تعیین کننده ای دارد، انتخاب همسر، انتخاب رشته تحصیلی، و انتخاب شغل هستند.

انسان آزاد آفریده شده است و به وی این اختیار داده شده است که در بسیاری از موارد آنچه را که مناسب می‌داند با استفاده از قوای فکری و ذهنی خود و گاه بسته به احساساتش، دست به انتخاب بزند. لحظات انتخاب، لحظاتی حساس هستند. چرا که با تصمیم گیری درباره روش یا پدیده‌ای خاص، فرد سرنوشت خود را رقم می‌زند. انتخاب در زندگی از اهمیت بالایی برخوردار است. با انتخاب درست می‌توان از منابع (مادی، مالی، انسانی و اطلاعاتی) به شیوه‌ای مناسب بهره برداری کرده و از ائتلاف این منابع جلوگیری کرد. انتخابی که مبتنی بر اطلاعات و بینش باشد می‌تواند به تصمیم گیرنده در جلوگیری از ضایع شدن این منابع کمک کند. بنابراین انتخاب صحیح می‌تواند به مسئولیت پذیری شخص کمک نماید.

انتخاب رشته تحصیلی در دوره دبیرستان، به این دلیل که مقدمه انتخاب رشته در تحصیلات عالی دانشگاهی و تعیین جایگاه فرد در بازار است. از اهمیت ویژه ای برخوردار میباشد. انتخاب رشته و هدایت تحصیلی در دوران دبیرستان باید با دقت و با سنجیدن و در نظر گرفتن تمامی جوانب - به ویژه علاقه دانش آموز - توسط شخص دانش آموز و بدون هیچگونه اجبار و تحمیل صورت گیرد. البته والدین نقش مهمی از لحاظ ارشاد و دادن آگاهی و حمایت دارند. (رضوی، سید رضا)

موفقیت کلید شادی نیست، شادی کلید موفقیت است؛ اگر آنچه انجام می دهی دوست بداری، موفق خواهی بود. (هرمن کین)

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی اسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir
در دوره متوسطه یک بار دانش آموزان انتخاب رشته تحصیلی را تجربه می کنند. در واقع این انتخاب یکی از سرنوشت سازترین انتخاب های دانش آموزان است. اگر در این انتخاب موفق باشد با این کار، آنان در راهی قدم می گذارند که زمینه دانش ، توانایی و موفقیت آنان را جهت آینده ی زندگیشان تعیین می کند.

توصیف وضعیت موجود:

پژوهشگر، ۲۲ سال سابقه خدمت در آموزش و پرورش دارد. او فارغ التحصیل رشته برق - قدرت از دانشکده فنی شهید منتظری مشهد میباشد. او اکنون دانشجوی رشته کارشناسی حرفه و فن در پردیس شهید بهشتی مشهد میباشد. از این ۲۲ سال خدمتی که پژوهنده در آموزش و پرورش دارد چهار سال آن را در شهرستان فردوس، ده سال در ناحیه پنج و شش سال هم در ناحیه شش خدمت نموده است.

پژوهنده در سال ۱۳۹۰ به هنرستان فنی نمونه دولتی دارالفنون که یکی از مجهز ترین و زیباترین هنرستانهای کشور از لحاظ معماری سنتی و ایرانی میباشد منتقل شد. اکنون سومین سال خدمت خودش را در این هنرستان، با مدیریت آقای مهندس سرابی در پست معاونت فنی میگذراند.

هنرستان دارالفنون از نوع مدارس نمونه دولتی میباشد که در خیابان هنرستان روبروی بیمارستان جوادالائمه واقع شده، این هنرستان در زمینی به مساحت حدود ۵ هکتار و زیربنای ۵۱۰۰ متر مربع با ۱۶ کلاس، ۸ کارگاه مجهز، و سالن آمفی تئاتر، سالن کتابخانه، آزمایشگاه و زمینهای ورزشی با هزینه ای معادل سه و نیم میلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ احداث شده است.

هنرستان در حال حاضر ۴۷۰ دانش آموز در رشته های، تربیت بدنی، تاسیسات، کامپیوتر، نقشه کشی معماری، الکترونیک و الکتروتکنیک میباشد.

این هنرستان تا کنون پذیرای بازدید کنندگانی از قبیل:

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

جناب آقای حاجی بابایی وزیر وقت آموزش و پرورش، آقای صلاحی استاندار وقت خراسان رضوی ، آقای فخریان مدیرکل وقت آموزش و پرورش خراسان رضوی ، مجمع خیرین مدرسه ساز خراسان ، مدیران کل و کارشناسان ادارات نوسازی و تجهیز مدارس از استانهای خراسان رضوی ، خراسان شمالی ، اصفهان ، گلستان و نمایندگان مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی، و معاون وزیر و مدیر کل آموزش هرات از کشور افغانستان بوده که از قسمتها و بخشهای مختلف هنرستان بازدید و با شیوه های آموزش در هنرستان آشنا شده اند .

بیان مسئله:

هدایت دانش آموزان به مناسبترین شاخه یا رشته تحصیلی با توجه به استعداد و علاقه آنان به تناسب امکانات و نیازهای کشور از جمله اهداف نظام آموزش و پرورش متوسطه میباشد برای نیل به این اهداف و به منظور مواجه با مشکلات و انتخاب ، راه حل مناسب با عنایت به توسعه علوم ، تنوع رشته ها و تعدد مشاغل و میزان نیاز ، وزارت آموزش و پرورش را برآن داشت تا اجرای برنامه های مشاوره تحصیلی در مدارس را به مشاوران که با شرایط خاص انتخاب میشوند محول نماید و جهت بالا بردن سطح کیفی و کارائی آنان اقدام به تهیه و تدوین آئین نامه های هدایت تحصیلی و ارائه آموزشهای لازم کرده است. (برداشت از کلیات نظام جدید آموزش متوسطه - ۱۳۷۳)

توزیع نامناسب و ناهماهنگ دانش آموزان بین رشته های مختلف تحصیلی و مسائل و مشکلاتی که از این وضع پدید میآید در خور توجه و تعمق است و این وضعیت نقش کار آمدی نظام آموزشی را زیر سؤال برده است. لذا پژوهنده از آنجاکه بیشتر دوران خدمتش را در پست معاون فنی هنرستان گذرانده ، بیشتر به موضوعی برخورد، که همیشه ذهنش را به خودش مشغول کرده ، و آن این بود که چرا بعضی از هنرجویان و دانش آموزان دوم دبیرستان بعد از چند ماه از سال تحصیلی ، از رشته تحصیلی انتخابی خودپشیمان ، و در پی تغییر رشته میباشند . به همین خاطر بود که پژوهنده میخواست علل و یا عوامل موثر در انتخاب رشته تحصیلی دانش

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir
آموزان پایه اول متوسطه را جویا شود و راهی برای کمک و انتخاب مناسب رشته تحصیلی به دانش آموزان پیدا
نماید .

لذا همیشه در ذهنش این سئوالات مطرح بود که:

- ۱- چگونه میتوان به دانش آموزان در انتخاب رشته تحصیلی صحیح کمک نمود؟
 - ۲- چگونه میتوان علاقه و استعداد دانش آموزان را در انتخاب رشته مورد علاقه ی شان شناسایی نمود؟
 - ۳- چگونه میتوان اطلاعات و آگاهی والدین را در انتخاب رشته تحصیلی فرزندانشان بهبود بخشید؟
 - ۴- چگونه میتوان از عوامل موثر در انتخاب رشته تحصیلی دانش آموزان در انتخاب درست بهره برداری نمود ؟
 - ۵- چگونه میتوان از مشاورین مدارس در انتخاب رشته صحیح بهره گرفت ؟
- اینها و سئوالات متعدد دیگری ذهنش را مشغول کرده ، تا با دانش آموزانی که متقاضی تغییر رشته تحصیلی
خود میباشند هم صحبت ، و علت آنرا جویا شود. تا بتواند راهی درست در انتخاب رشته تحصیلی برای دانش
آموزان پیدا نماید.

شاید بتوان با بررسی عوامل موثر در انتخاب رشته و تجزیه و تحلیل پاسخ سئوالات فوق ، و بهره گیری از
مشورت با چند تن از مشاوران کار آزموده ، دانش آموزان را در انتخاب رشته صحیح کمک نمود. زیرا در صورت
انتخاب رشته غلط ، احساسی و یا تحمیلی ، مشکلاتی از قبیل ، سرخوردگی و افت تحصیلی ، هدر رفتن وقت و
زمان ، ضربه های روحی ، اتلاف سرمایه های انسانی و مالی پدید خواهد آمد البته مسائل فوق بیشتر در انتخاب
رشته غلط در تحصیلات عالی و دانشگاهی رخ میدهند ، اما باید توجه داشت که هدایت تحصیلی در دوره
متوسطه ، مقدمه انتخاب رشته آموزش عالی بوده و حتی در مواردی اشتباه در آن باعث میشود که فرد وارد
دانشگاه نشده یا باز ده خوبی نداشته باشد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir
موفقیت، نتیجه تشخیص درست است؛ تشخیص درست، نتیجه تجربه است؛ تجربه نیز اغلب نتیجه تشخیص
نادرست است. (آنتونی رابینز)

تعریف و توصیف مفاهیم و واژگان:

از آنجا که موضوع مورد تحقیق : «چگونه میتوانم به دانش آموزان در انتخاب رشته
تحصیلی مناسب کمک نمایم» میباشد

میتوان مفاهیم و واژگان مربوط به موضوع را اینگونه بررسی نمود :

منظور از چگونه میتوانم یعنی تاچه اندازه، چقدر، از چه طریقی و از چه راهی میتوان به دانش آموز در انتخاب
رشته تحصیلی کمک نمود.

منظور از ((مناسب)) این است که دانش آموز خود انتخاب رشته نمایند اما چه طوری انتخاب کند، درست
انتخاب میکند یا نه آیا عوامل مزاحم او را در انتخاب رشته دچار اشتباه نمیکند.

منظور از ((انتخاب رشته)) این است که هر کسی در زندگی دست به انتخاب میزند و دانش آموزان نیز در ایام
تحصیل دست به انتخاب رشته تحصیلی در دبیرستان و دانشگاه میزنند و رشته تحصیلی خود را با توجه به علاقه
و استعداد شان انتخاب میکنند.

منظور از ((دانش آموزان))، دانش آموزان پسر سال اول دبیرستان میباشد. که به عنوان نمونه تعداد ۱۲۰ دانش
آموز مشغول به تحصیل در هنرستان فنی نمونه دولتی دارالفنون مورد ارزیابی قرار میگیرند.

منظور از ((کمک نمودن)) از نظر کیفی و کمی میباشد که چه تعداد از دانش آموزان درست انتخاب رشته نموده
و از انتخاب رشته تحصیلی خود راضی میباشند و چه تعداد درست انتخاب رشته نموده و از انتخاب رشته خود
ناراضی و پشیمان هستند و من چگونه میتوانم در انتخاب درست دانش آموزان مثرم ثمر باشم .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید .
www.asebankafinet.ir
(فرشاد-۱۳۷۱)

همانطور که کم و بیش در جریان هستید ، بعد از ایجاد تغییرات نظام آموزشی در دوره متوسطه از سال ۷۱ تا کنون دانش آموزان سال اول تحت قانونی به رشته های تحصیلی هدایت می شوند که آن قانون مشهور به شیوه نامه هدایت تحصیلی در دوره روزانه می باشد که ابتدا آنرا دوره ترمی واحدی و سپس آنرا سالی واحدی نامیدند. البته از بدو بوجود آمدن این شیوه نامه تا کنون تغییراتی در آن ایجاد شده است اما این تغییرات جزئی بوده است و تحوّل را در هدایت تحصیلی دانش آموزان به وجود نیآورده است . واضح است که اکثر قوانین بوجود آمده توسط بشر با تحوّل اجتماع و پیشرفت علم باید تغییر یابد، و من فکر می کنم وقت آن رسیده است که بعد از مطالعات عمیق علمی و جمع بندی نظریات کارشناسان مختلف رشته های آموزش متوسطه در این مساله تغییراتی ایجاد شود تا هم به نفع جامعه و هم به نفع افراد و هم به نفع علم و دانش بشری باشد. (راهبرد مدیریت، فرم هدایت تحصیلی)

بررسی شیوه نامه هدایت تحصیلی حاکم بر نظام آموزش متوسطه اهداف هدایت نامه تحصیلی در دوره متوسطه قابل توجه و دقت است :

"ماده ۹۶: هدایت دانش آموزان به مناسب ترین شاخه یا رشته تحصیلی، بر اساس استعداد و علاقه وی و به تناسب امکانات و نیازهای کشور "

طبق تعریف فوق چند مساله باید در هدایت تحصیلی دانش آموزان مورد توجه واقع شود که عبارت است از :

۱- شناخت استعدادهای دانش آموزان

۲- شناخت علائق دانش آموزان

۳- شناخت امکانات موجود در منطقه و کشور

۴- اعلام نیازهای شغلی کشور و شناخت آنها

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

۵- هدایت دانش آموزان به رشته های تحصیلی مطلوب بر اساس فرم هدایت تحصیلی (راهبرد مدیریت فرم ۴، فرم
هدایت تحصیلی)

اگر کتاب های نوشته شده در باره انتخاب رشته یا انتخاب شغل را مطالعه کنیم می بینیم که همه نویسندگان
در انتخاب شغل به نکات فوق معتقد هستند ، برای مثال:

دکتر مریم رئوفی در کتاب "راهنمای اطلاعات تحصیلی /شغلی " می نویسند: "عوامل موثر در انتخاب شغل و
رشته تحصیلی عبارت است از :

الف) عوامل فردی (استعداد و توانایی ذهنی، علاقه و رغبت، شرایط بدنی ،جنسیت، ویژگیهای شخصیتی، معلومات و
مهارت

ب) عوامل محیطی (خانواده، شرایط اجتماعی، اقتصادی ، اقلیمی)

راهنمای اطلاعات شغلی / تحصیلی. (۱۳۷۴، ۱۳۷۷). مریم رئوفی. تهران: انتشارات خجسته. [شابک: ۲-۰۸-
۹۶۴-۶۲۳۳].

همچنین عفت یحیایی در کتاب گامها و مراحل انتخاب رشته می نویسد:

توجه به اهداف هدایت نامه تحصیلی و مسائل علمی در انتخاب رشته مارا متوجه این نکته می کند که هدایت
نامه تحصیلی باید یک مساله کاملاً علمی و مطابق با علوم روز باشد و به همین علت باید تحولات در آن صورت
بپذیرد ، در حالی که مشاهده می شود در مدت ۱۷ سال بوجود آمدن این شیوه نامه تحولاتی مطابق علم روز پیدا
نکرده است.

در زیر جدول های هدایت نامه تحصیلی آن قسمتی که دانش آموزان به رشته ها و شاخه های مختلف تحصیلی
هدایت می شوند به ترتیب اولویت چنین نوشته شده است :

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
 اسمان مراجعه کنید .www.asebankafinet.ir
 "دانش آموز عزیز با توجه به سوابق تحصیلی و مطالعات انجام شده پیشنهاد می شود در یکی از شاخه ها یا رشته
 های آموزش متوسطه با در نظر گرفتن اولویت های زیر به تحصیل خود ادامه دهید."^۶

فرم انتخاب رشته در هدایت تحصیلی یکی از دانش آموزان :

اولویت ششم	اولویت پنجم	اولویت چهارم	اولویت سوم	اولویت دوم	اولویت اول
معارف اسلامی	ریاضی	فنی و حرفه ای	کار دانش	ادبیات	علوم تجربی

در هدایت نامه فوق مشاهده می شود که دانش آموز و مسئولین ثبت نام مدرسه به اولویت ها توجه ننموده و
 دانش آموز در پنجمین اولویت ثبت نام شده با توجه به معدل دانش آموز که عدد ۱۱/۲۵ میباشد احتمال موفقیت
 او در این اولویت خیلی بعید به نظر می رسد .

گامها و مراحل انتخاب رشته تحصیلی - شغلی ، عفت بجایی ، چاپ ۱ ، ۱۳۸۳ ، مهر

دامون ، وزیری (شومیز)

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

جمع آوری اطلاعات (شواهد ۱)

به منظور گردآوری داده‌ها جهت توصیف وضع موجود، از شاخص‌های کمی و کیفی استفاده شده‌است که داده‌های به دست آمده از آن، به اقدام‌پژوه در پی بردن به دلایل بروز مسأله‌ی موجود یاری میرساند.

محقق بعد از بیان مسأله به بررسی علل بروز مشکل می‌پردازد و ابتدا به یادداشتهای روزانه خود در سال جاری و سالهای قبل مراجعه می کند . واز آنجا که محقق بیشتر دوران خدمتش را در پست معاونت فنی هنرستان سپری نموده و یکی از اولیاء مدرسه میباشد که نقش اساسی در انتخاب رشته دانش آموزان دارد .لذا برآن شد تا عوامل موثر در انتخاب رشته و همچنین عوامل مزاحم در انتخاب رشته درست را شناسایی نماید تا بتواند به دانش آموزان در این مهم کمک نماید . او در عین مطالعه متوجه شد که تاکنون امور زیر برای انتخاب رشته دانش آموزان انجام شده است.

* حضور مشاور در کلاس و بیان رشته های مختلف

* برگزاری آزمونهای تستهای رغبت سنج که از طرف هسته مشاوره برگزار می شود

* نظر والدین در ارائه رشته انتخابی به دانش آموزان

* صحبت‌های مدیر مدرسه در مراسم صبحگاه جهت انتخاب رشته در رشته های خاص

الف) شاخص‌های کمی وضع موجود

برای تبیین وضع موجود می‌توان از اعداد و ارقام نیز استفاده کرد که در این بخش در قالب شاخص‌های کمی

به شرح زیر ارائه می‌گردد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید .
www.asebankafinet.ir

استفاده از روش مشاهده مستقیم

اقدام پژوهی با استفاده از روش مشاهده مستقیم برای بررسی دقیق تر موضوع **پرسشنامه** ای را در دو برگ تنظیم نمود و در اختیار هنجریان قرار داد تا عوامل موثر در انتخاب رشته را رتبه بندی نمایند (، پیوست ۱)
همچنین در برگه دوم از دانش آموزان خواست تا عوامل مزاحم در انتخاب رشته خودشان را رتبه بندی و بیان نمایند .
(پیوست ۲)

پژوهشگر بعد از جمع آوری و مرتب نمودن ، نظرات هنجریان را به شرح ذیل دسته بندی نمود .

عوامل موثر در انتخاب رشته

نوع متغییر	علافه	استعداد و توانایی تحصیلی	شرایط اجتماعی و بازار کار	مشاور	اولیاء
درصد دخالت	۳۰ درصد	۲۵ درصد	۲۰ درصد	۱۰ درصد	۱۰ درصد

از نظر سنجی به عمل آمده دلایل ذیل را میتوان به عنوان عوامل مزاحم یا موانع انتخاب رشته درست نام برد.

* عدم آگاهی از رشته های تحصیلی

* وضعیت فیزیکی مدارس ، کادر آموزشی و تجهیزات مدارس

* القاء نظرات مدیر، معاون و مشاور مدارس (اولیاء مدارس) به دانش آموزان جهت پرشدن ظرفیت کلاسها

*عدم رشته مورد نظر در مدرسه دلخواه

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
 اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir
 * تلقین نظر اولیاء به دانش آموزان

بعد از بیان نظرات و بررسی آنان ، پژوهنده نظرات فوق را بدین گونه دسته بندی نمود .

تلقین نظر اولیاء به دانش آموزان	عدم رشته مورد نظر	وضعیت فیزیکی اولیاء مدارس	عدم آگاهی و کادر آموزشی	نوع متغییر	درصد دخالت
۲۰ درصد	۲۵ درصد	۲۰ درصد	۲۵ درصد	۱۰ درصد	

(ب) شاخص های کیفی وضع موجود

مصاحبه با مشاور هنرستان آقای حسین عباسپور :

اقدام پژوهی در ادامه گرد آوری اطلاعات با مشاور هنرستان دارالفنون آقای عباسپور مصاحبه نمود و ضمن جمع بندی صحبت های آقای عباسپور ، به این نتیجه رسید . عواملی همچون (علاقه ، استعداد علمی ، اولیاء ، مدرسه ، و بازار کار در انتخاب رشته دانش آموزان موثرند و جهت کمک به دانش آموزان جهت انتخاب رشته صحیح باید این موارد اجرایی شود. (پیوست ۳)

* شرکت در آزمون های رغبت سنج و تجزیه و تحلیل نتایج آن توسط مشاور

* برگزاری بازدید های علمی از ادارات ، شرکتهای ، کارخانجات ، و هنرستانها

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

*تشکیل جلسات آموزش اولیاء دانش آموزان و آگاهی دادن در باره رشته های مختلف

* توجه به استعداد و علاقه دانش آموزان در رابطه با انتخاب رشته های خاص

*پررنگ نمودن نقش رسانه ها در انتخاب دانش آموزان

*سخرانی مسولین درباره با اعلام نیاز به رشته هایی که در آن کشور با کمبود مواجه میباشد

مصاحبه با هنرجو مصطفی عدالتی رشته تربیت بدنی:

مصطفی عدالتی هنرجوی رشته تربیت بدنی هنرستان فنی نمونه دولتی دارالفنون ناحیه ۶ مشهد است او ابتدا در رشته نقشه کشی معماری ثبت نام نموده و بعد از یک سال مجبور به تغییر رشته شد و در حال حاضر در رشته تربیت بدنی هنرستان مشغول به تحصیل میباشد . پژوهشگر در مصاحبه با او در باره علت تغییر رشته اش سوال ، که او اینگونه جواب میدهد .

من زمانی که سال اول متوسطه را به پایان رساندم به رشته عمران علاقه مند بودم ولی چون رشته عمران در هنرستانی بود که ساختمانهای آن فرسوده و هنرجویان از نظم و انضباط کافی برخوردار نبودند . لذا مجبور شدم به هنرستان دارالفنون مراجعه نمایم که این هنرستان رشته عمران نداشت . اما با اسرار پدرم ، مدیر و معاون هنرستان که فرمودند رشته معماری زیر گروه رشته عمران هست . مجبور به ثبت نام در این رشته شدم . اما از آنجا که خود به این رشته علاقه کامل نداشتم در سال گذشته مجبور به تغییر رشته شده ، و اکنون در رشته مورد علاقه ام ، یعنی تربیت بدنی مشغول به تحصیل میباشم که تاکنون راضی و موفق

میباشم .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

تجزیه و تحلیل (شواهد ۲)

باتوجه به شواهد ارائه شده ،ومطالب پیشینه تحقیق میتوان گفت که دانش آموزان برای انتخاب رشته باید کاملا آزاد باشند و خودشان شخصا" براساس استعداد و علاقه درونی تصمیم بگیرند و طوری نباشد که دانش آموزی فقط برای رضایت والدین و یا اطرافیانشان رشته خود را انتخاب کنند.

"نکته مهم: در انتخاب رشته دبیرستان علاقه و میزان پیشرفت درسی و انگیزه خود جوش هر دانش آموز به درس های اصلی آن رشته تحصیلی است ، یعنی دانش آموزان از خواندن و مطالعه درس های آن رشته شخصا لذت ببرند و احساس تسلط بر آن درس را در خود احساس کنند"

با درک شواهد ارائه شده عوامل موثر در انتخاب رشته صحیح عبارتند از :

عوامل بیرونی

۱- خانواده

۲- محیط آموزشی

۳- افراد اثرگذار در زندگی فرد

۴- گروههای همسالان

۵- رسانه ها ووسایل ارتباط جمعی

۶- پیشرفت علم و تکنولوژی

۷- زمینه های اقتصادی - فرهنگی - اجتماعی

عوامل درونی

۱- هوش و استعداد

۲- علاقه و رغبت

۳- جنسیت

۴- توانایی و مهارت

۵- ویژگی های شخصیتی

۶- اهداف و انگیزه های فردی

استعداد : به معنای مهیا و آماده شدن و توان انجام کاری را داشتن است. دانش آموزان باید ظرفیت هوشی خود را در نظر گرفته و با توجه به آن تصمیم گیری کنند. پایه اول دبیرستان به خاطر اینکه دانش آموزان از یک دوره تحصیلی وارد دوره تحصیلی دیگر، آنهم در سن نوجوانی میشوند بیشترین افت تحصیلی را در این پایه خواهد داشت. لذا با درس خواندن و شرکت در کلاسهای تقویتی در پایه اول دبیرستان، میتوانند با معدل بالا قبول شده و هر رشته ای که علاقه داشته باشد انتخاب نماید .

علاقه: یکی از مسائلی که مشکلات روانی و روحی بسیاری ایجاد می کند نداشتن علاقه به رشته تحصیلی است. علاقه را می توان به ترجیح میان اشیا مختلف هنگام انتخاب تعبیر نمود. گرچه انگیزه و علاقه ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند، و شاید بتوان علاقه را نوعی انگیزه بالفعل و عینیت یافته قلمداد نمود، ولی بهتر است در مسائل حساسی مانند انتخاب رشته که به آینده داوطلب مربوط می شود هر کدام را در جایگاه ویژه خود قرار دهیم. بدون آنکه ربط مستقیم آنها را نادیده بگیریم.. چنانچه علاقه بر اساس انگیزه واقعی شکل بگیرد، از آن باید به عنوان یکی از مهمترین عوامل موثر در انتخاب رشته یاد کرد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

افرادی که اهداف بزرگی در ذهن خود می پروراند و از اصول صحیح هدف گذاری پیروی می کنند بسیار موفق تر از کسانی هستند که یا هدفی ندارند یا اهداف شان کوچک و دست نیافتنی است. برای درک بهتر و انتخاب صحیح تر رشته باید دانش آموز خود را در موقعیت شغل مورد نظر قرار دهد به عنوان مثال بگوید من در آینده یک پزشک جراح خواهم شد آیا میتوانم به کارم ادامه دهم یا یک مهندس برق ویا یک مهندس کشاورزی ، با قرار دادن خود در موقعیت مشاغل مختلف میتواند انتخاب آگاهانه تری داشته باشد.

لذا باید همواره این پرسش را در نظر داشته باشند که.

هدف من از انتخاب رشته چیست؟

اولیاء دانش آموزان: مسئله بعدی آگاهی دادن به اولیاء دانش آموزان به عنوان یکی از مهمترین عوامل تاثیر گذار در انتخاب رشته تحصیلی میباشد . که با جلسات متعدد میتوان بر آن فائق آمد.

امکانات و شرایط اجتماعی: دانش آموز باید تاحدی امکانات تحصیلی محل زندگی و شهر، امکانات مالی در صورت نیاز به خود اشتغالی و شرایط منزلت اجتماعی رشته و به طبع آن شغلش را نیز در نظر بگیرد.

عوامل مزاحم در انتخاب رشته مناسب و درست:

خرابکاری مدیر، معاون و دبیران در هدایت تحصیلی!!!

متأسفانه گاهی مدیر، معاونان و دبیران، از روی دلسوزی ولی ناآگاهی با اظهار باورهای غلط در زمینه انتخاب رشته باعث اشکال در هدایت تحصیلی درست و صحیح دانش آموز (که شاید در خانواده و دوستان طرف مشورت مناسبی نداشته باشد) می شوند. و یا به خاطر اینکه ظرفیت کلاسهای مدرسه را پر کنند . دانش آموزان را به اجبار هدایت به رشته دلخواه مدیر مدرسه می نمایند . و از ورود دانش آموزی مستعد و علاقه مند و آشنا با علوم انسانی به رشته علوم انسانی ویا دانش آموز علاقه مند به کارهای فنی، به رشته های فنی، جلوگیری می کنند یا

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir
می کوشند دانش آموز خواهان ادامه تحصیل در رشته تجربی را از این کار منصرف کنند. که با این کار ضربه
بزرگی به دانش آموزان وارد خواهند کرد..(رضوی رزاقی مشاور دبیرستانهای مشهد)

بهترین منبع برای هدایت دانش آموزان به سمت انتخاب رشته ، مشاوران تحصیلی مدارس هستند که در
طول سال با برگزاری آزمون های مختلف علاقه مندی و استعداد افراد را می سنجند. مشاوران تحصیلی نظر
دبیران ، نظر والدین و دانش آموزان را سوال می کنند و شناختی که مشاوران تحصیلی از دانش آموزان دارند
بهترین ملاک برای هدایت دانش آموزان به سمت انتخاب درست رشته تحصیلی می باشد.

امکانات و تجهیزات آموزشی مدارس

در بیشتر مواقع به علت عدم امکانات و تجهیزات کافی در مدارس یا به علت فضای فیزیکی نامناسب مدارس
دانش آموزان مجبور به ادامه تحصیلی در رشته ای غیر از رشته مورد علاقه اشان میشوند که این خود باعث هدر
رفتن سرمایه انسانی و افزایش دانش آموزان در رشته های خاص خواهد شد.

عواقب انتخاب اگر مثبت باشد = خشنود و راضی

عواقب انتخاب اگر منفی باشد = پشیمان و ناراضی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

اعتبار بخشی :

به منظور دقت بخشیدن به نتایج تحقیق و اعتبار بخشی به آن الگوی مربع را انتخاب نموده و برای رسیدن به
نتایج دقیقتر این الگورابه صورت کمی و کیفی طبق شکل ذیل انتخاب نمودم.تحلیل نمودم.

فروشگاه علمی اسمان

الگوی تفسیر - روش شش پرسش:

نمودار تفصیلی شش پرسش:

سئوالها	جوابها
چرا تعدادی از دانش آموزان نسبت به رشته تحصیلی خود بی علاقه اند؟	۱-عدم تطابق تصویر ذهنی دانش آموز و واقعیت موجود ۲-یکسان نبودن استعداد علمی دانش آموزان با رشته انتخابی
چگونه میتوان به دانش آموزان در انتخاب رشته تحصیلی مورد علاقه ی شان کمک نمود؟	۱-استفاده از تستهای رغبت سنج توسط مشاوران کارآموده ۲-استفاده از نظرات کارشناسان در برنامه های تخصصی صدا و سیما با توجه به رشته های شغلی مورد نیاز کشور ۳-استفاده از بازدید های علمی از مراکز صنعتی و خدماتی جهت انتخاب بهتر
چه کسانی میتوانند در انتخاب رشته تحصیلی صحیح دانش آموزان نقش موثری داشته باشند؟	۱-استفاده از دبیران کار و فن آوری و مشاوران در کلاسهای فوق برنامه ۲-اولیاءمدرسه

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

۳- اولیاء دانش آموزان	
۱- استفاده از کتابهای تخصصی انتخاب رشته مناسب ۲- استفاده از نظر متخصصین بازار در رشته های مختلف ۳- استعداد تحصیلی و استطاعت مالی و توان جسمی	چه چیزهایی دانش آموزان را به سوی انتخاب رشته درست هدایت میکند؟
۱- زمانی که از نظر مشاوران استفاده درست را بنماید ۲- زمانی که با آگاهی و بینش کامل انتخاب رشته نموده باشد ۳- دربدو شروع ثبت نام به موقع اقدام نماید	در چه مواقعی دانش آموز میتواند انتخاب رشته صحیح داشته باشد؟
۱- محل تحصیل ۲- محل زندگی و رفت و آمد ۳- مکانهایی که در اوقات فراغت در آنجا حضور دارد ۴- محیط کاری اولیاء و خویشاوندان دانش آموز	چه مکانهای در انتخاب رشته تحصیلی مناسب موثرند؟

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

راه‌های پیشنهادی:

- ۱- استفاده از تست‌های رغبت سنج که توسط مشاوره انجام گیرد.
- ۲- برگزاری جلسات توجیهی جهت انتخاب رشته برای اولیاء دانش‌آموزان در مدارس
- ۲- انجام بازدیدهای علمی برای دانش‌آموزان و آشنایی آنها با مراکز صنعتی، خدماتی و اقتصادی
- ۳- استفاده از برنامه‌های صداوسیما و دعوت کارشناسان اقتصادی در این برنامه‌ها و اعلام نیاز کشور
به رشته‌های موردنیاز آینده
- ۴- یکسان سازی تجهیزات مراکز آموزشی برای انتخاب رشته دلخواه توسط دانش‌آموزان

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
اسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir.

منابع:

۱- اردبیلی، یوسف. (۱۳۷۸). راهنمایی و مشاوره حرفه ای و روشهای کسب و کاربرد اطلاعات شغلی. موسسه نشر ویرایش.

۲- شفیع آبادی، عبدالله. (۱۳۷۹). راهنمایی و مشاوره تحصیلی و شغلی (مفاهیم و کاربردها). تهران: انتشارات سمت

۳- رازی، محمود. (۷۵-۷۲). بررسی دیدگاههای دانش آموزان نظام جدید آموزش متوسطه در خصوص موفقیت مشاوران در هدایت تحصیلی دانش آموزان

۴- رضوی رزاقی، محمود

۵- رئوفی، مریم. (۱۳۷۷-۱۳۷۴). انتشارات خجسته

۶- یحیایی، عفت. (۱۳۸۳)، گامها و مراحل انتخاب رشته تحصیلی - شغلی. مهر دامون

۷- اینترنت: